

Regionpolitiskt program Liberalerna Östergötland

Liberalernas regionpolitiska program grundas på socialliberala värderingar om valfrihet, omtanke och respekt för den enskilda människan. Vår strävan är att dessa värden också skall präglade politiken och utvecklingen i Östergötland.

Liberalerna vill att den enskilda människans ställning i hälso- och sjukvården stärks och att hennes valfrihet stöds och respekteras. Samtidigt som sjukvården är behovsstyrd och gemensamt finansierad, erbjuds valfrihet genom mångfald av utförare. Grundläggande för all offentligt finansierad vård ska vara att kvalitetskrav uppfylls och att professionalitet, tillgänglighet och bemötande hålls högt.

En socialliberal politik för regional utveckling bygger på att det i grunden ska finnas en infrastruktur för utveckling i hela regionen. Denna infrastruktur består bland annat i goda kommunikationsmöjligheter, goda utbildningsmöjligheter och ett positivt företagsklimat. En positiv regional utveckling med livskraftiga företag, låg arbetslöshet, hög utbildningsnivå, rikt kulturliv och en god miljö skapar förutsättningar för en frisk och välmående befolkning.

Som ideologi sätter liberalismen tilltro till den egna människans inneboende förnuft och förmåga. Liberalernas strävan är att det offentliga samhället ska bidra till att skapa och utjämna förutsättningar och möjligheter för varje enskild individ att våga och kunna leva ut sina livsdrömmar, så länge det inte inkräktar på ens medmänniskor.

Nedan kommer tio utvalda områden presenteras av Liberalernas politik. Varje område innehåller ett antal noga utarbetade politiska förslag. Områdena inleds med en översiktlig presentation av vår syn på ämnet. I de fall det för läsaren väcks flera frågeställningar med anledning av materialet är vederbörande varmt välkommen att kontakta oss enligt de kontaktuppgifter som anges på nästa sida.

Det dokument du håller i din hand innehåller de vallöften som Liberalerna i Region Östergötland utlovar till Östergötlands invånare för år 2018 och är de frågor som kommer vara vår främsta avsikt att driva och genomföra för mandatperioden 2019-2022. Vi har efter långt och gediget arbete och många samtal ute i länet landat i att nedan redovisade åtgärder är de allra mest aktuella för ett trygg hälso- och sjukvård i Östergötland och en utveckling av ett län i framkant. Vi hoppas du håller med!

Innehåll

1. Vårdcentraler	3
2. Vården för åsrika (äldre).....	3
3. Psykiatri och psykisk ohälsa	4
4. Mun- och tandhälsa	5
5. Övrig hälso- och sjukvård	5
6. Dagens och framtidens medarbetare	6
7. Arbetsmiljö och säkerhet	7
8. Ekonomi och upphandling	7
9. Kollektivtrafik, näringslivs- och samhällsplanering.....	8
10. Folkhälsa.....	9

Liberalerna i Region Östergötland
S:t Larsgatan 49B, 581 91 Linköping
Kontakt politisk sekreterare
alexander.hoglund@regionostergotland.se / 010-103 71 25

1. Vårdcentraler

Liberalerna vill att Östergötlands invånare ska känna sig trygga i sina vårdkontakter och uppleva att de har en god relation till hälso- och sjukvården. Vårdcentralerna är den verksamhet inom hälso- och sjukvården som är belägen närmast invånarna och oftast en patients förstakontakt med vården. Genom att stärka vårdcentralernas övergripande och samlade ansvar för sina patienters vårdrelationer kan primärvården utöver första kontakten också bli den naturliga huvudkontakten med hälso- och sjukvården. Ett nav där man har kunskap om och känner till sin patients hälsostatus, sjukdomshistorik och övriga kontakter med vårdorganisationen.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Finns psykologer, psykiatrisjuksköterskor och kuratorer på vårdcentralerna.
- Ⓛ Garanteras alla patienter en fast husläkare på sin vårdcentral.
- Ⓛ Kan du boka, omboka och avboka tid på din vårdcentral via internet, samt ta del av remisser och utskrivna recept.
- Ⓛ Inrättas vårdcentralsfilialer på utvalda mindre orter.
- Ⓛ Finns närvårdsavdelningar på vårdcentraler med långt avstånd till sjukhus.
- Ⓛ Erbjuder vårdcentraler på mindre orter utökade vårdformer. Exempelvis möjlighet att möta sjukhusläkaren via videolänk för konsultation, mobil röntgen och olika digitala tjänster.

2. Vården för åsrika (äldre)

Med stigande ålder följer vissa sjukdomar. Våra åsrika (äldre) invånare svarar samtidigt för den största andelen av sjukvårdskonsumtionen. Kunskapen om åldrandets sjukdomar (geriatrik) och behandlingsmetoder behöver förstärkas, och vården utvecklas. Liberalernas vision är att livet ska levas, hela livet. Det förutsätter en värdig vård för våra åsrika.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Finns äldremottagningar där åsrika personer ges extra tid för frågor och läkemedelsgenomgångar samt där särskild kompetens finns om åldrandet och dess sjukdomar.
- Ⓛ Finns äldrevårdsteam som kan erbjuda vård i hemmet i hela Östergötland.

- Ⓛ Behöver ingen dö ensam som vårdas på sjukhus i livets slutskede. Därför ska volontärer från frivilligorganisationer ges utökade möjligheter till att vara medmänskligt stöd till denna patientgrupp.

3. Psykiatri och psykisk ohälsa

Hälso- och sjukvården måste bli bättre i sitt bemötande av patienter med psykisk ohälsa. Det finns tyvärr fortfarande ett starkt tabu kring psykisk ohälsa, såväl i samhället i stort som inom sjukvården. Rapporter visar exempelvis att den som söker vård för en fysisk sjukdom får sämre vård om personen sedan tidigare har varit behandlad för psykisk sjukdom. På så vis finns en slags diskriminering i sjukvården när det gäller personer med psykisk ohälsa

Om det råder hysch-hysch och stigmatisering kring psykisk ohälsa så är det ett stort hinder mot att minska dess förekomst och en tröskel för att söka hjälp och vård.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Sker ett aktivt arbete för att bryta tabun och stigmatisering kring psykisk ohälsa, såväl i samhället som stort som inom sjukvårdens väggar.
- Ⓛ Genomförs utbildningsinsatser för vårdpersonal kring bemötande och förhållningssätt av personer med psykisk ohälsa.
- Ⓛ Utökas resurser till den psykiatriska vården för att korta kötider och ge fler behandling.
- Ⓛ Avsätter läkaren tid för besvarande av frågeställningar med anknytning till sjukdomen och dämpning av oroskänslor.
- Ⓛ Ges alla som vill en fast vårdkontakt inom psykiatri som behålls även efter avslutad behandling.
- Ⓛ Utvecklas anhörighetsstödet till personer med psykisk ohälsa.
- Ⓛ Erbjuds kognitiv beteendeterapi och andra behandlingsalternativ över internet.
- Ⓛ Förkortas väntetiden mellan utredning och diagnosticering av neuropsykiatriska sjukdomstillstånd, i synnerhet för barn och unga.

4. Mun- och tandhälsa

Tänderna och munhålan är en del av kroppen och måste betraktas som en del av sjukvården, på sikt även vad gäller finansieringen. Det är vedertaget att bristande munhälsa orsakar en rad följsjukdomar. För pensionärer, i synnerhet de med låga pensioner, finns ingen tid att vänta för att tandvården ska omfattas av sjukvårdens högkostnadsskydd utan att riskera undvikbar ohälsa. Därför vill Liberalerna snarast utreda och inleda åtgärder för att förbättra målgruppens mun- och tandstatus.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Utreds möjligheten att öka den regionala subventionsgraden i tandvården för äldre så att trösklarna för att hålla en god munhälsa sänks.
- Ⓛ Startas uppsökande verksamhet riktat mot årsrika (äldre) i syfte att förebygga ohälsa relaterat till mun- och tandvård och dess följsjukdomar.
- Ⓛ Utreds hur man kan förbättra och göra det lättare för årsrika att bibehålla en bra mun- och tandhälsa, med särskilt fokus på sköra äldre.
- Ⓛ Övergår tandvården succesivt till att inkluderas i sjukvårdens högkostnadsskydd.

5. Övrig hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården har ett viktigt arbete i att förebygga och upptäcka olika företeelser som kan hota och äventyra individers hälsa. Vårdorganisationen och dess bemötande av patienter måste också vara anpassat så att den möter patienternas behov på bästa sätt, minskar lidande och onödigt obehag samt främjar östgötens livskvalité.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Utvecklas arbetet med att upptäcka och hantera våld i nära relationer inom hela regionen.
- Ⓛ Förbättras omhändertagandet av personer som utsatts för sexuellt respektive hedersrelaterat våld.
- Ⓛ Är hälso- och sjukvården aktiv i att upptäcka och förhindra könsstymning.
- Ⓛ Etableras ett samarbete mellan Region Östergötlands smittskydds-enhet och östgötska förskolor i avsikt att reducera sjuktalen bland förskolebarn.
- Ⓛ Får alla patienter en första bedömning direkt när de kommer till akuten.

- Ⓛ Erbjuds kultur i vården för långtidsinläggande patienter genom olika former av uppsökande verksamhet och webbsända kulturföreläsningar, exempelvis sjukhusclowner för barnen och musikstunder för vuxna.
- Ⓛ Öppnas en lättakut i Mjölby.
- Ⓛ Finns en dygnet-runt-öppen vårdcentral bredvid akutmottagningarna så patienterna slussas till rätt vårdenheter med korta väntetider.
- Ⓛ Värnas och utvecklas ett anhörighetsperspektiv inom hälso- och sjukvården.
- Ⓛ Ses näringsriktig och välsmakande mat med hög kvalitet som serveras under trevliga former som en viktig del av vården. Givetvis ska mat som serveras patienterna också vara anpassad till sjukdomstillstånd och/eller diagnos.

6. Dagens och framtidens medarbetare

Region Östergötland är en attraktiv arbetsgivare för många människor, men måste ha en långsiktig strategi för att fortsatt kunna vara konkurrenskraftig, särskilt inom yrkeskategorier där konkurrensen om arbetskraft är stor. En viktig faktor är att inte belasta medarbetarna med onödig byråkrati samt ge de rätt förutsättningar för att kunna göra ett bra arbete.

Medarbetarna är Region Östergötlands viktigaste resurs och Region Östergötland måste vara en arbetsplats som tillvaratar medarbetarnas kunskap och förmåga, samt premierar utbildning och initiativ.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Utökas stödet till vårdens medarbetare så att de kan ägna sig åt de uppgifter de är utbildade för, exempelvis genom administratörer och vårdnära servicepersonal som utför kringsysslor.
- Ⓛ Tillhandahålls utbildning i svenska språket med sjukhuspraktik för nyanlända med sjukvårdskompetens.
- Ⓛ Utökas utbildningsplatser för läkare inom primärvården (vårdcentraler), psykiatri och geriatriken (åldrandets sjukdomar).
- Ⓛ Ska fortbildning och vidareutbildning premieras såväl i lönekuverten som karriärsmässigt.
- Ⓛ Ges medarbetare möjlighet att fortsätta arbeta efter 67 års ålder efter behov, förmåga och intresse.

7. Arbetsmiljö och säkerhet

Vi tillbringar en stor del av tiden på jobbet. Hur vi mår på jobbet är väldigt viktigt och påverkar oss även i vårt dagliga liv både fysisk, psykiskt och socialt. Arbetsmiljön påverkar också våra förutsättningar att göra ett bra jobb, patientsäkert arbete och en effektiv arbetsplats. Den fysiska och psykiska miljön är för många minst lika viktig som lön och arbetstidsförhållanden. God arbetsmiljö attraherar kompetent personal och ökar motivationen.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Inrättas en oberoende mobbningsombudsman med tydligt mandat att agera i frågor rörande kränkande särbehandling och dylik karaktär.
- Ⓛ Ges alla chefer i Region Östergötland utbildning i arbetsmiljö och konflikthantering.
- Ⓛ Införs ett visselblåsarssystem i Region Östergötland.
- Ⓛ Ansöker Region Östergötland om ordningsvaktsförordnande och tillstånd för filmövervakning samt lagring för att upprätthålla ordning och trygghet på akutmottagningar och andra aktuella vårdavdelningar.
- Ⓛ Införs flerspråkiga sjukhusvårdar för att informationsgivning, konstruktivt bemötande och för att främja en god sjukhusmiljö.

8. Ekonomi och upphandling

Region Östergötland ska ha en stark ekonomi i balans. En stark ekonomi i balans ger handlingsutrymme och rådighet över utveckling av verksamheten. Liberalerna strävar efter att inte höja skatter utan genom effektiv styrning, nyttjande av teknologi och god kompetensförsörjning erbjuda medborgarna en hållbar och kvalitativ verksamhet samt genom upphandling också kunna bidra till näringslivsutveckling och ökad samhällsnytta.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Prioriteras välfärdens kärnuppdrag och basutbud (tillgänglighet, evidensbaserad vård och behandling etc.) framför symbol- och signalpolitiska åtgärder och verksamhet som ligger långt bortom det faktiska ansvarsområdet.

- Ⓛ Stärks och utvecklas revisionens roll som medborgarnas röst och i syfte för verksamhetsutveckling och kontroll av skattemedlen.
- Ⓛ Sker upphandlingar utifrån ett hälso- och hållbarhetsperspektiv och konstrueras så att små- och medelstora företag kan gå samman för att möta upphandlingsförfrågningar. Vid upphandling av livsmedel ska säsongsbetonade, närproducerade och ekologiska varor eftersträvas.
- Ⓛ Tillämpar Region Östergötland social hänsyn vid upphandling för att motverka utanförskap och främja arbetsmarknadsintegration.
- Ⓛ stödjer regionen innovationer och forskning kring artificiell Intelligens (AI) för att effektivisera vården och möta utmaningarna i en växande och alltmer åldrande befolkning.

9. Kollektivtrafik, näringslivs- och samhällsplanering

Goda kommunikationer är en förutsättning för ett starkt näringsliv, östgötarnas möjligheter att nå sina arbetsplatser och utbildningsplatser och för att kunna ta del av natur- och kulturupplevelser över hela regionen. En välgenomtänkt kollektivtrafik och näringslivs-samhällsplanering skapar möjligheter för ett län i rörelse och utveckling, såväl i stad som på landsbygd.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Region Östergötland ska verka för att kollektivtrafiken ges förutsättningar att levnadsgöra östgötsk landsbygd genom generösa och bra möjligheter till resande med buss, tåg, skärgårds- och närtrafik samt samåkningstjänster. Utredningar bör vidtas, i samråd med lokala representanter, för att kartlägga behovet och främja framväxten av nya kollektiva reseförbindelser för en livskraftig landsbygd.
- Ⓛ En samfinansieringsmodell mellan Region Östergötland och länets kommuner utreds för att trygga och upprätthålla kollektiv busslinjetrafik på landsbygden, såväl för gymnasieungdomar som för övriga resenärer.
- Ⓛ Östergötland ska vara en självklar plats där en möjlig framtida superhastighetsbana antingen stannar eller utgår ifrån.
- Ⓛ År 2020 ska minst 95 procent av de östgötska hushållen ha tillgång till bredband.
- Ⓛ Har ALMI ett särskilt fokus på att främja kvinnors företagande i länet.
- Ⓛ Prioriteras och främjas naturturism som en del av besöksnäringstrategin.

10. Folkhälsa

En god och jämlik hälsa är centralt för ett framåtskridande, robust och välmående samhälle. En skarp regional utvecklingspolitik är det främsta verktyget för att nå dit. Alla östgötar ska utifrån sina förutsättningar och villkor ha rätt till det goda livet hela livet, där deras förmågor tillvaratas och individens utveckling främjas. Samhällets ansvar är att göra hälsobacken så flack som möjligt, d.v.s. göra de hälsosamma valen enkla. För Liberalerna är alla hälsans dimensioner av yttersta väsentlighet: den psykiska, fysiska och sociala. Ett holistiskt synsätt ska vara utgångspunkten för allt regionalt folkhälsoarbete.

När Liberalerna bestämmer

- Ⓛ Förstärks samarbetet mellan Region Östergötland och civilsamhället (sociala ekonomi/idéburen sektor) för att gemensamt kunna möta kommande samhällsutmaningar och för vässad och ökad välfärdsproduktion i framtiden.
- Ⓛ Inrättas ett regionalt Gymnasieparlament vartannat år för att stärka demokratin och skapa förståelse för den demokratiska processen hos östgötska gymnasieungdomar.
- Ⓛ Öronmärker Region Östergötland en andel av sina feriejobb till ungdomar boendes i familjer som lever i ekonomiskt utsatthet, för att på så sätt bryta att framtida utanförskap.
- Ⓛ Införs kostnadsfria kulturaktiviteter för barn och unga vid skollov.
- Ⓛ Arbetar Region Östergötland för att etablera ett Berättarministerium i Östergötland med skivrarverkstäder som syftar till att alla barn ska ges likvärdig möjlighet till språkutveckling.
- Ⓛ Startas Bokstart Östergötland för att främja barns språkutveckling.
- Ⓛ Utvecklas verksamheten *Kultur för äldre* (utlokaliserade kulturföreställningar) till att omfatta arenor även utanför äldreboenden, som exempelvis träffpunkter.
- Ⓛ Finns det nåbara tillgänglighetsanpassade stråk och badbryggor vid Östgötaleden i samtliga av länets kommuner.